

PŘEPSAT DO DĚJEPISNÉHO SEŠITU!

Marie Terezie

- 1740-1780
- manžel- František Štěpán Lotrinský- vládl jako spoluvladař v rakouských zemích
 - 1745- zvolen na 20 let císařem Svaté říše římské národa německého
- 16 dětí- „tchyně Evropy“
- Prusko a Francie ji neuznávají (X uznána Ruskem i Anglií)= válka o rakouské dědictví (1740-1748)
 - zužuje se na boj o Slezsko (průmyslová oblast)
 - I. slezská válka (1740-1742)
 - 1742- Prusové vtrhli do Čech, Rakousko poraženo u Chotusic a nuceno podepsat Vratislavský mír (ztráta Slezska a Kladsko, zůstává Těšínsko a Opavsko)
 - česká šlechta a panstvo proti Marii Terezii (do Prahy vtrhl bavorský kurfiřt Karel Albrecht- prohlásil se českým králem díky šlechtě= Marie Terezie negativní vztah k Čechům X kladný vztah k Uhrům- ti jí pomohli proti Prusům)
 - II. slezská válka (1744-1745)
 - neúspěšná odvěta- Rakousko poraženo
 - Drážďanský mír- potvrzena ztráta Slezska
 - - mír s Pruskem= Prusko uznává Marii Terezii
 - III. slezská válka (sedmiletá, 1756-1763)
 - Rakousko: spojence- Francie, Švédsko i Rusko X Prusko
 - Prusové vtrhli do Čech, Praha obsazena X poraženi u Kolína
 - změna na ruském trůnu (nastupuje Petr III.- obdivovatel Pruska, odchází z koalice)
 - Rakousko poraženo
 - definitivní ztráta Slezska
- Reformy
 - správní reformy
 - centralizace (zrušila českou kancelář ve Vídni), úředním jazykem němčina (germanizace)
 - berní reformy
 - 1748- schválen 10letý plán - vybírání na 10 let dopředu (potřebuje finance na armádu)
 - 1748- proveden soupis půdy poddaných, obyvatel a domů= tereziánský katastr
 - 1752 - 2. tereziánský katastr- poprvé částečně zdaněna panská půda
 - 1754 - 1. sčítání lidu (pro daňové a vojenské účely)
 - zavedla číslování domů a příjmení
 - reformy školství
 - 1774- povinná školní docházka pro děti 6-12 let (nedodržovalo se)
 - 3 typy škol
 - triviální (od středověku)- čtení, psaní, počítání, základy polních prací
 - učilo se česky, vesnice i města, při farách, učitelé: faráři nebo vysloužilí vojáci
 - hlavní
 - ve městech
 - širší vědomosti- základy prací, částečně dějepis, matematika, fyzika a zeměpis
 - normální
 - s přípravkami pro učitele
 - reforma gymnázií
 - reformy vojenské
 - stálá armáda, povinná 14letá služba, velmi nákladné (ročně 14 milionů zlatých)

- budovány kasárny, špitály, manufaktury (výroba zbraní, později manufaktury textilní a sklářské)
- zve cizí odborníky- dává jim celé vesnice i s obyvateli
- obyvatelé pracují jak v manufakturách, tak i na polích
 - bouří se
 - 1775- povstání na Náchodsku- vedeno rychtářem Antonínem Nývltem
 - poddaní chtějí snížení robotní povinnosti (myslí si, že panovnice vydala Zlatý patent o zrušení roboty a šlechta jej zadržuje), táhnou na Prahu, poraženi u Chlumce a několik popraveno
- soudní reformy
 - 1749- Nejvyšší soudní dvůr ve Vídni - pro celý stát - jednotné tresty, zákaz mučení
- hospodářské, finanční a sociální
 - podporuje průmysl- textilní a sklářské manufaktury
 - zrušila celní hranice mezi rakouskými a českými zeměmi, odstraněna mýta
 - jednotná soustava měř a vah (platí do roku 1870)
 - jednotný peněžní systém
 - 1750- tolarová a zlatková měna
 - 1751- manufaktury na výrobu hedvábí
 - 1762- první papírové peníze ve střední Evropě
- postoj k Židům
 - krutě pronásledování

Josef II.

- 1780-1790
- „selský císař“
- cestoval po zemi i do zahraničí (tajně, pod jménem hrabě Falkenstein)
- dovršil vývoj osvícenského absolutismu
- reformy
 - 13.10.1781- Toleranční patent
 - patent náboženských svobod
 - 1.11.1781- Patent o člověčenství
 - zrušení nevolnictví
 - poddaní se mohli volně stěhovat, chodit na studia, do učení nebo se ženit bez souhlasu vrchnosti
 - význam pro národní obrození
 - ve městech se rozšiřuje čj
 - vztah k církvi
 - zestátnění některých klášterů (nechal jen ty, které se zabývaly výukou a charitativní činností)
 - majetek zkonfiskován a z klášterů kasárny, školy nebo průmyslová zařízení
 - snížil počet svátků, zrušil několikadenní procesí (zdržují lidi od práce)
 - zákaz zvonit proti mračnům a při bouřkách
 - výnos o pohřbívání v plátěných pytlích (místo dřevěných rakví)
 - X neprosadil se
 - založil generální semináře pro výchovu kněží
 - stálý plat a do jejich rukou svěřena matrika
 - zestátnění soudnictví

- reformy státní správy
 - Morava a Slezsko v jeden celek
 - spojil 4 pražská města (Staré, Nové, Hradčany a Malou Stranu) v jeden celek
 - 1785-1786- vytvořil katastr- evidence veškeré půdy
 - 1789- berní patent
 - robota nahrazena peněžní dávkou
 - snížení daní poddaným
 - snaha zdanit vrchnostenskou půdu
- postavení Židů
 - zlepšuje se
 - 1781- výnos o zrušení nošení znamení
 - mohli studovat gymnázia i univerzity
 - mohli kupovat domy a nemuseli žít v ghettech
 - na jeho počest- pražské ghetto= Josefov
- 2 manželky- Isabela Parmská (zemřela i s dítětem po porodu na neštovice),
 - Marie Josefa Bavorská (z donucení, nemiloval ji, vyhýbal se jí, jen 2 roky, zemřela také na neštovice)

Přečti si.

Velké změny přinesla židovskému obyvatelstvu osvícenská vláda Josefa II. Židům byl uvolněn přístup do veřejných škol i na univerzitu, mohli získávat majetek i mimo ghetto, volně se učit řemeslům a podnikat. Ovšem řada starších diskriminačních opatření, např. omezení počtu povolených židovských rodin v zemi, zůstala stále v platnosti stejně jako povinnost platit zvláštní daně a poplatky. Padla však řada přehrad izolujících židovské obyvatelstvo od křesťanského. Židé již nemuseli nosit zvláštní označení a z ghetta se mohli stěhovat do celé Prahy.

Dějiny udatného českého národa

Podívej se na všechny díly týkající se Marie Terezie a Josefa II... + jiné dokumenty + filmy

a napiš mi, co jsi zhlédl/a.